

การแปรของวรรณยุกต์สูง-ตก ในภาษาไทยถิ่นสุพรรณบุรี
ตามตัวแปรทางสังคมบางประการ

นางสาว รตญา กอบศิริกาญจน์

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาอักษรศาสตรมหาบัณฑิต

ภาควิชาภาษาศาสตร์

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

พ.ศ. 2535

ISBN 974-581-758-9

ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

018104

VARIATION OF THE HIGH-FALLING TONE IN SUPHANBURI THAI BY
SOME SOCIAL VARIABLES

Miss Rataya Kobsirikarn

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements

for the Degree of Master of Arts

Department of Linguistics

Graduate School

Chulalongkorn University

1992

ISBN 974-581-758-9

หัวข้อวิทยานิพนธ์

การแปรของวรรณยุกต์สูง-ตก ในภาษาไทยถิ่น

สุพรรณบุรีตามตัวแปรทางสังคมบางประการ

โดย

นางสาวรตญา กอบศิริกาญจน์

ภาควิชา

ภาษาศาสตร์

อาจารย์ที่ปรึกษา

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ม.ร.ว.กัลยา ติงศภัทิย์

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้หัวข้อวิทยานิพนธ์ฉบับนี้
เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาโทบัณฑิต

ดร.ถาวร วัชรภักย์

.....คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

(ศาสตราจารย์ ดร.ถาวร วัชรภักย์)

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

ดร.อมรา ประสิทธิ์รัฐสินธุ์.....ประธานกรรมการ

(รองศาสตราจารย์ ดร.อมรา ประสิทธิ์รัฐสินธุ์)

ดร.ม.ร.ว.กัลยา ติงศภัทิย์.....อาจารย์ที่ปรึกษา

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ม.ร.ว.กัลยา ติงศภัทิย์)

ดร.ชลิตา วัฒนวุฒิ.....กรรมการ

(อาจารย์ ดร.ชลิตา วัฒนวุฒิ)

รศญา กอบศิริกาญจน์ : การแปรของวรรณยุกต์สูง-ตก ในภาษาไทยถิ่นสุพรรณบุรี
ตามตัวแปรทางสังคมบางประการ (Variation of the High-falling tone
in Suphanburi Thai by some social variables) อ.ที่ปรึกษา : ผศ.ดร.
ม.ร.ว. กัลยา ดิงศภทิพย์, 81 หน้า. ISBN 974-581-758-9.

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้มุ่งหาความสัมพันธ์ระหว่างรูปแปรของวรรณยุกต์สูง-ตก ในภาษาไทยถิ่นสุพรรณบุรี
กับตัวแปรทางสังคม 2 ตัวแปร ได้แก่ อายุและถิ่นที่อยู่อาศัย กลุ่มอายุประกอบด้วย 2 กลุ่ม คือ 15-35 ปี
และ 45-65 ปี ถิ่นที่อยู่อาศัยประกอบด้วย 2 ถิ่น คือ อำเภอเมืองและอำเภอศรีประจันต์ วรรณยุกต์สูง-ตก
ในภาษาไทยถิ่นสุพรรณบุรีประกอบด้วยรูปแปร 3 รูป ได้แก่ รูปแปรตก รูปแปรขึ้น และรูปแปรตก-ขึ้น
การศึกษานี้มีสมมติฐานว่า กลุ่มอายุ 15-35 ปี ใช้รูปแปรขึ้นมากกว่ากลุ่มอายุ 45-65 ปี และกลุ่มที่มีถิ่นที่อยู่
อาศัยในอำเภอเมืองใช้รูปแปรขึ้นมากกว่ากลุ่มที่มีถิ่นที่อยู่อาศัยในอำเภอศรีประจันต์ ผู้วิจัย เก็บข้อมูลด้วย
วิธีการสัมภาษณ์แบบไม่เป็นทางการผู้พูดภาษาไทยถิ่นสุพรรณบุรี จำนวน 107 คน

ผลการศึกษาพบว่าตัวแปรอายุและถิ่นที่อยู่อาศัยมีความสัมพันธ์กับการใช้รูปแปรของวรรณยุกต์
สูง-ตก อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ได้ตั้งไว้ ผลการศึกษาแสดงว่ากลุ่มอายุมาก
ที่มีถิ่นที่อยู่อาศัยในอำเภอศรีประจันต์ใช้ภาษาที่แสดงลักษณะ " เหนือแบบดั้งเดิม " มากที่สุด เห็นได้จาก
การใช้รูปแปรตกมากที่สุด ในขณะที่กลุ่มอายุน้อย ที่อาศัยในอำเภอเมืองใช้ภาษา " ไม่เหนือ "
มากที่สุด เห็นได้จากการใช้รูปแปรขึ้นมากที่สุด กลุ่มตัวอย่างที่เหลืออีก 2 กลุ่ม ได้แก่ กลุ่มอายุมากที่อยู่ใน
อำเภอเมืองและกลุ่มอายุน้อยที่อยู่ในอำเภอศรีประจันต์ใช้ภาษาที่ไม่แตกต่างกัน เห็นได้จากการใช้รูปแปร
ทั้ง 3 รูป ในอัตราที่ใกล้เคียงกัน เมื่อพิจารณารูปแปรตก-ขึ้น ซึ่งมีลักษณะคาบเกี่ยวระหว่างรูปแปรตก
และรูปแปรขึ้น พบว่ารูปแปรนี้ถูกใช้มากที่สุดโดยกลุ่มอายุน้อยที่มีถิ่นที่อยู่อาศัยในอำเภอเมือง

ภาควิชา ..... ภาษาศาสตร์ .....
สาขาวิชา ..... ภาษาศาสตร์ .....
ปีการศึกษา ..... 2534 .....

ลายมือชื่อนิติต ..... *Dr. N. K. K.* .....
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา ..... *Dr. K. K.* .....
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาร่วม .....

C010955 : MAJOR LINGUISTICS

KEY WORD : LANGUAGE VARIATION/HIGN-FALLING TONE/SUPHANBURI THAI/SOCIAL.

VARIABLES

RATAYA KOB SIRIKARN : VARIATION OF THE HIGH-FALLING TONE IN SUPHANBURI THAI BY SOME SOCIAL VARIABLES. THESIS ADVISOR : ASST.PROF.M.R. KALAYA TINGSABADH, Ph.D. 81 pp. ISBN 974-581-758-9

This study investigates the relationship between the variants of the high-falling tone in Suphanburi Thai and two social variables : age and place of residence. In this study, 2 age groups (15-35 year old and 45-65 year old) and 2 places of residence (Amphoe Muang and Amphoe Si Prachan) are used. There are 3 variants of high-falling tone : falling, rising, and falling-rising. It is hypothesized that the 15-35 year old group uses the rising variant more frequently than the 45-65 year old group and the residents of Amphoe Muang use the rising variant more frequently than the residents of Amphoe Si Prachan. The data were collected by interviewing informally 107 native speakers of Suphanburi Thai.

The result of the analysis shows that the relationship between the social variables and the linguistic variants is statistically significant. Thus, the hypotheses were confirmed. It is found that the older group residing in Amphoe Si Prachan is the most conservative, i.e. they tend to use the falling variant, while the younger group residing in Amphoe Muang is the most progressive, i.e. they tend to use the rising variant. As for the other two groups, the older living in Amphoe Muang and the younger living in Amphoe Si Prachan, it is found that they have the same patterns of usage and frequencies of occurrence of the tone variants. Regarding the falling-rising variant, the phonetic characteristic of which is a mixture of the falling variant and the rising variant, the result shows that it occurs most in the younger group residing in Amphoe Muang.

ภาควิชา ..... ภาษาคำ สตรี
สาขาวิชา ..... ภาษาคำ สตรี
ปีการศึกษา 2534

ลายมือชื่อนิติต ..... *Dr. Rataya Kob Sirikarn*
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา ..... *Asst. Prof. M.R. Kalaya Tingsabadh*
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาร่วม .....

กิตติกรรมประกาศ

ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ม.ร.ว. กัลยา ติงศัทธิย์ อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ซึ่งได้ให้ความกรุณาสั่งสอน แนะนำ และตรวจแก้ไขเนื้อหาด้วยความเอาใจใส่อย่างดียิ่งและด้วยความอดทน อย่างสูง สิ่งที่สำคัญที่สุด คือ การได้รับกำลังใจจากท่านที่ช่วยผลักดันให้ผู้วิจัยมีพลังที่จะทำให้สำเร็จ เนื่องจากตลอดเวลาที่ผู้วิจัยได้ทำวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ ผู้วิจัยมีความหวังใจเสมอว่า งานชิ้นนี้จะสำเร็จหรือไม่

ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณคณาจารย์ภาควิชาภาษาศาสตร์ คณะอักษรศาสตร์ทุกท่านที่ได้ให้ความรู้แก่ผู้วิจัย โดยเฉพาะรองศาสตราจารย์ ดร. อมรา ประสิทธิ์รัฐสินธุ์และอาจารย์ ดร. ชลิตา โรจนวัฒนะภูมิ ที่กรุณาเป็นกรรมการสอบวิทยานิพนธ์และกรุณาให้คำแนะนำ พร้อมทั้งสละเวลาตรวจแก้ไขวิทยานิพนธ์ฉบับนี้

ความร่วมมือและความช่วยเหลือจากบุคคลดังต่อไปนี้ ช่วยให้ วิทยานิพนธ์สำเร็จได้ 1. ผู้อำนวยการโรงเรียนสงวนหญิงและผู้อำนวยการ วิทยาลัยอาชีวศึกษา จังหวัดสุพรรณบุรี ที่ได้ให้ความอนุเคราะห์ในการเก็บ ข้อมูลในสถานศึกษาของท่าน 2. นักเรียนและนักศึกษาในสถานศึกษาทั้งสองแห่ง และชาวสุพรรณบุรีที่ได้ให้ความร่วมมือในการเป็นผู้บอกภาษา 3. อาจารย์รสมาลิน อาจารย์เดือนเพ็ญ และอาจารย์ศรินทร์ ที่ได้ให้ความอนุเคราะห์เป็นอย่างดี ในการเก็บข้อมูลที่จังหวัดสุพรรณบุรี 4. คุณอนุสรณ์ กลางคาร ที่ได้กรุณาให้ความช่วยเหลือด้านสถิติและคอมพิวเตอร์ 5. ผู้อำนวยการสนง. คณะกรรมการส่งเสริม และประสานงานสตรีแห่งชาติและเพื่อนร่วมงานทุกท่าน ที่คอยกระตุ้นเตือนและให้ กำลังใจ โดยเฉพาะคุณวัลลภา ชายหาต ที่ให้ความช่วยเหลือมาตลอด

บิดา มารดาและน้องชายทั้งสองของผู้วิจัย ที่ให้ความสนับสนุน ทางการศึกษา ตลอดจนให้กำลังใจและทุกอย่างแก่ผู้วิจัย โดยเฉพาะ ความรักและความห่วงใยจากมารดาเป็นสิ่งผลักดันที่สำคัญของผู้วิจัยในการทำ วิทยานิพนธ์ให้สำเร็จลงได้

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	จ
กิตติกรรมประกาศ.....	ฉ
สารบัญตารางและภาพ	ณ

บทที่

1. บทนำ.....	1
1.1 ความเป็นมาของปัญหา.....	1
1.2 วัตถุประสงค์.....	4
1.3 สมมติฐานในการวิจัย.....	4
1.4 ขอบเขตการวิจัย.....	4
1.5 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับการวิจัย.....	6
1.6 ตัวแปรที่ใช้ในงานวิจัย.....	6
1.6.1 ตัวแปรทางภาษา.....	6
1.6.2 ตัวแปรทางสังคม.....	6
1.7 ทบทวนวรรณกรรม.....	8
1.7.1 งานวิจัยที่เกี่ยวกับวรรณยุกต์ ในภาษาไทยมาตรฐาน.....	8
1.7.2 งานวิจัยที่เกี่ยวกับวรรณยุกต์ ในภาษาไทยถิ่นสัพพรรณบุรี.....	9

1.7.3 การศึกษาเกี่ยวกับการแปรของภาษา ในแง่ระดับอายุและถิ่นที่อยู่อาศัย.....	12
2. วิธีดำเนินการวิจัย.....	16
2.1 ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	16
2.2 กำหนดจุดเก็บข้อมูลและการสุ่มตัวอย่าง จากกลุ่มประชากรที่กำหนด.....	16
2.3 การดำเนินการสัมภาษณ์กลุ่มตัวอย่าง.....	18
2.4 เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บข้อมูล.....	20
2.5 วิธีการวิเคราะห์ข้อมูล.....	21
3. การแปรของวรรณยุกต์สูง-ตก.....	24
3.1 สัณฐานของวรรณยุกต์สูง-ตก.....	24
3.2 ความถี่ในการปรากฏของเสียงที่เป็นสัณฐาน ของวรรณยุกต์สูง-ตก.....	26
3.3 รูปแปรของวรรณยุกต์สูง-ตก.....	29
4. การแปรของวรรณยุกต์สูง-ตก ตามอายุของผู้พูด.....	33
5. การแปรของวรรณยุกต์สูง-ตก ตามถิ่นที่อยู่อาศัย ของผู้พูด.....	38
6. การแปรของวรรณยุกต์สูง-ตก ในภาษาไทยถิ่น สุพรรณบุรี เมื่อควบคุมถิ่นที่อยู่อาศัย.....	43
7. การแปรของวรรณยุกต์สูง-ตก ในภาษาไทยถิ่น สุพรรณบุรี เมื่อควบคุมอายุ.....	51
8. สรุปการแปรของวรรณยุกต์สูง-ตก ตามตัวแปรทางสังคม.....	59
9. สรุปและอภิปรายผล.....	64
บรรณานุกรม.....	71
ภาคผนวก.....	73
ประวัติผู้เขียน.....	81

สารบัญตารางและภาพ

ตารางที่	หน้า
1 ลักษณะทางสัทศาสตร์ของวรรณยุกต์จัตวา.....	8
2 อัตราการปรากฏของเสียงวรรณยุกต์สูง-ตก ในภาษาไทยถิ่นสุพรรณบุรี.....	27
3 อัตราการปรากฏของรูปแปรวรรณยุกต์สูง-ตก ในภาษาไทยถิ่นสุพรรณบุรี.....	31
4 การเปรียบเทียบอัตราการปรากฏของรูปแปร วรรณยุกต์สูง-ตก จำแนกตามอายุ.....	34
5 การเปรียบเทียบอัตราการปรากฏของรูปแปร วรรณยุกต์สูง-ตก จำแนกตามถิ่นที่อยู่อาศัย.....	39
6 อัตราการปรากฏของรูปแปรวรรณยุกต์สูง-ตก เมื่อควบคุมถิ่นที่อยู่อาศัย.....	44
7 อัตราการปรากฏของรูปแปรวรรณยุกต์สูง-ตก เมื่อควบคุมอายุ.....	52
ภาพที่	หน้า
1 อัตราการปรากฏของเสียงวรรณยุกต์สูง-ตก ในภาษาไทยถิ่นสุพรรณบุรี.....	27
2 อัตราการปรากฏของรูปแปรวรรณยุกต์สูง-ตก ในภาษาไทยถิ่นสุพรรณบุรี.....	31
3 การเปรียบเทียบอัตราการปรากฏของรูปแปร วรรณยุกต์สูง-ตก จำแนกอายุ.....	34
4 การเปรียบเทียบอัตราการปรากฏของรูปแปร วรรณยุกต์สูง-ตก จำแนกถิ่นที่อยู่อาศัย.....	39

- 5 การเปรียบเทียบอัตราการปรากฏของรูปแปร
 วรรณยุกต์สูง-ตก ในกลุ่มอายุ 15-35 ปี
 และกลุ่มอายุ 45-65 ปี ที่มีถิ่นที่อยู่อาศัย
 ในอำเภอศรีประจันต์..... 45
- 6 การเปรียบเทียบอัตราการปรากฏของรูปแปร
 วรรณยุกต์สูง-ตก ในกลุ่มอายุ 15-35 ปี
 และกลุ่มอายุ 45-65 ปี ที่มีถิ่นที่อยู่อาศัย
 ในอำเภอเมือง..... 48
- 7 การเปรียบเทียบอัตราการปรากฏของรูปแปรวรรณยุกต์สูง-ตก
 ในกลุ่มอายุ 15-35 ปี ที่มีถิ่นที่อยู่อาศัยในอำเภอศรีประจันต์
 และอำเภอเมือง..... 53
- 8 การเปรียบเทียบอัตราการปรากฏของรูปแปรวรรณยุกต์สูง-ตก
 ในกลุ่มอายุ 45-65 ปี ที่มีถิ่นที่อยู่อาศัยในอำเภอศรีประจันต์
 และอำเภอเมือง..... 56
- 9 การเปรียบเทียบอัตราการปรากฏของรูปแปร
 วรรณยุกต์สูง-ตก จำแนกตามอายุและถิ่นที่อยู่อาศัย..... 60